

Aan de gemeenteraad van Tubbergen

Zaaknummer
1161718

Bijlagen
4

Onderwerp
Datum collegevergadering: 10 december 2024, Raadsbrief 2024 nr. 91

Verzenddatum
12 december 2024

Geachte raads- en commissieleden,

Waarover gaat deze brief?

In onze collegevergadering hebben wij gesproken over de uitvoering van de motie 'Windbeleid gemeente Tubbergen'.

Ons besluit

In onze vergadering hebben we besloten conform de motie een brief te versturen aan Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten van de provincie Overijssel.

Toelichting

Ter uitvoering van de motie is een brief opgesteld aan Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel.

De brief bevat de volgende inhoud:

De raad van de gemeente Tubbergen heeft op 26 november jl. een motie aangenomen over het 'Windbeleid gemeente Tubbergen'. De motie is opgenomen als bijlage 1 en wij verzoeken u om kennis te nemen van de inhoud van deze motie.

Gelet op de inhoud van deze motie verzoeken wij u nadrukkelijk om de patstelling met betrekking tot de aanvraag windpark Langeveen vóór 1 april 2025 te doorbreken met eerbiediging van het windbeleid van de gemeente Tubbergen (<https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR715112/1>).

De patstelling is ontstaan, omdat er geen medewerking kan worden verleend aan de aanvraag voor het windpark in Langeveen doordat het initiatief voor 2 windturbines in strijd is met artikel 4:108 lid 2 van uw provinciale verordening. Dit hebben we u meerdere keren aangegeven, zoals in onze brief van 27 mei 2024 (bijlage 2) en met de inspraakreactie van wethouder Niens op 25 september 2024 bij de procedure over de vaststelling van uw omgevingsverordening (bijlage 4).

In onze brief van 27 mei 2024 (bijlage 2) hebben we u de opties gegeven om de patstelling te doorbreken ofwel een aanpassing van de omgevingsverordening of het toepassen van een hardheidsclausule. Waarbij wij in het laatste geval nadere afspraken wensen te maken over het financiële risico waaraan de gemeente wordt blootgesteld, omdat de toepassing van de hardheidsclausule pas wordt getoetst in een beroepsprocedure van het planologische besluit.

Voor het doorbreken van deze patstelling is derhalve actie nodig vanuit de provincie.

Waarom deze raadsbrief?

In artikel 169, tweede lid, van de Gemeentewet staat dat wij de raad alle inlichtingen verschaffen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft. Wij meenden er daarom goed aan te doen u van ons besluit op de hoogte te stellen. Wij stellen u voor deze raadsbrief voor kennisgeving aan te nemen.

Heeft u nog vragen?

Neem dan contact op met de raadsgriffier. Deze zal uw vragen aan ons college kenbaar maken. De griffier is te bereiken via telefoonnummer (0546) 62 80 00 of e-mailadres griffie@tubbergen.nl

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Tubbergen,

de secretaris

Ing. J.L.M. Scholten

de burgemeester

Drs. A.H. Postma

Aangenomen met

14 stemmen voor en
4 stemmen tegen

[Handwritten signature]

MOTIE VREEMD (art. 28 RvO) **VAN:** Lokaal Sterk en PvdA

Ontvangen: 24 november 2024

Motie nr.:

Onderwerp: Windbeleid gemeente Tubbergen

De raad, in vergadering bijeen op 26 november 2024

constaterende dat:

- Binnen de Regionale Energiestrategie Twente is afgesproken dat de gemeente Tubbergen bijdraagt aan het bod om jaarlijks in totaal 225 GWh in Noordoost Twente op te wekken met wind- en zonne-energie in 2030;
- De provincie in de regel bevoegd gezag is voor de realisatie van windturbines, zoals beoogd met windpark Langeveen;
- De gemeente onder druk van de provincie op 19 december 2023 gemeentelijk windbeleid heeft vastgesteld om aan deze doelstellingen te kunnen voldoen;
- De provincie daarop het bevoegd gezag voor de ontwikkeling van windpark Langeveen heeft overgedragen aan de gemeente Tubbergen;
- De doorlooptijd van een procedure voor de realisatie van een windmolen gemiddeld ca. 7 jaren bedraagt;
- De gemeente het principeverzoek voor Windpark Langeveen op 29 juli 2024 heeft afgewezen, aangezien het initiatief niet voldoet aan provinciaal beleid;
- Initiatiefnemer daarop de provincie heeft verzocht om ter zake een projectbesluit te nemen;
- Provinciale Staten op 9 oktober 2024 hebben ingestemd met provinciaal windbeleid;
- Pogingen van de gemeente, onder andere door het indienen van een zienswijze en het inspreken bij de provincie, om het provinciaal windbeleid aan te passen naar de wensen van de gemeente helaas niet tot resultaat hebben geleid;
- De provincie op 10 oktober 2024 heeft aangegeven dat zij geen aanleiding ziet om het bevoegd gezag over de beoordeling van de projectaanvraag voor Windpark Langeveen terug te nemen;
- De provincie pas bereid is om dit standpunt te heroverwegen, nadat de gemeente ter zake een onherroepelijk besluit heeft genomen;
- De gemeente van mening is dat het huidige provinciaal windbeleid geen aanleiding geeft om de eerdere beoordeling, dat het windpark Langeveen niet voldoet aan het provinciale beleid, te herzien;
- Daarmee een patstelling is ontstaan tussen de gemeente Tubbergen en de provincie Overijssel met betrekking tot Windpark Langeveen;
- Provincie en gemeente dit windpark wel allebei nodig hebben om te voldoen aan de programmeringsafspraken die zij hebben gemaakt, omdat de 40 GWh in 2030 volgens deze afspraken wordt ingevuld door het bestaande initiatief Windpark Langeveen;
- Er in het coalitieakkoord Tubbergen 2022-2026 is opgenomen dat de gemeente aanhaakt bij de landelijke doelstelling om in 2050 100% van de elektriciteit duurzaam op te wekken en dat Tubbergen zich committeert aan de opgave van de RES;

overwegende dat:

- De tijd om de uitgesproken doelen te behalen enorm dringt;
- Er geen blijk is van gewijzigd beleid of bijgestelde doelen in deze raad;
- Een patstelling tussen twee overheden bijdraagt aan het gevoel van 'onbetrouwbare bureaucratische overheid' en slecht is voor de omgeving van het windpark;
- Gemeenten de provincie actief hebben moeten vragen om 'bevoegd gezag' aangaande windenergie-initiatieven;
- De relatie met buurgemeente Uelsen onder druk staat door verschil van inzicht over het Traktaat van Meppen;

draagt het college op:

Een brief op te stellen en te versturen aan Provincie Overijssel en in afschrift aan initiatiefnemers om de patstelling voor 1 april 2025 te doorbreken met eerbiediging van het windbeleid van de gemeente Tubbergen.

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

Lokaal Sterk

PvdA

CDA

A.H.B. (Alexander) Plegt

H. (Hans) te Kolsté

R.J.G. (Ruben) ter Braak

Gemeentebelangen/VVD

G.M.J. Groothuis

Motie: korte en gemotiveerde verklaring over een onderwerp waardoor een oordeel, wens of verzoek wordt uitgesproken

Wijze van indienen van een motie: een motie moet om in behandeling genomen te kunnen worden schriftelijk bij de voorzitter worden ingediend (art. 28 Reglement van orde).

Provincie Overijssel
Aan het college van Gedeputeerde Staten
Postbus 10078
8000 GB ZWOLLE

Inlichtingen bij
Fysieke Leefomgeving
T.G.J. Snoeijink

Uw kenmerk

Zaaknummer
935068

Onderwerp
Overdracht bevoegdheid aanvraag Pure Energie

Bijlagen: -

Verzenddatum
27 mei 2024

Geacht college.

Bij brief van 13 februari 2024 heeft u het bevoegd gezag voor het windinitiatief van Pure Energie overgedragen. Tegen dit besluit hebben zowel Pure Energie als de gemeente een bezwaarschrift ingediend. Doordat er achteraf geen bezwaar mogelijk bleek te zijn tegen de overdracht van de bevoegdheid heeft u ons per brief geïnformeerd dat het bezwaar niet ontvankelijk wordt verklaard en dat hiermee de bevoegdheid bij de gemeente blijft. Aangezien er op voorhand bij ons een aantal onduidelijkheden en vragen zijn en wij het bevoegd gezag alleen kunnen accepteren op een aantal voorwaarden, sturen wij u deze brief

Instructieregel is dwingend voor de gemeente

Wij hebben geconstateerd dat het principeverzoek van Pure Energie in strijd is met artikel 4.108 lid 2 van de Omgevingsverordening Overijssel 2024 (hierna: de verordening). Het principeverzoek ziet namelijk op 2 windturbines, terwijl op basis van deze verordening slechts onder voorwaarden ruimte kan worden geboden aan clusters van minimaal 3 windturbines. In de ontwerp-verordening¹ is een voornemen tot beleidswijziging opgenomen van een clustereis van minimaal 4 windturbines.

Artikel 4.108 van de nu geldende verordening luidt als volgt:

1. *Omgevingsplannen voorzien niet in de mogelijkheid om windturbines op te richten in gebieden die zijn aangewezen als 'uitsluitingsgebied windturbines'.*
2. *In afwijking van het eerste lid kan binnen de Zoekgebieden windenergie Noordoost-Twente ruimte geboden worden voor het realiseren van clusters van minimaal 3 windturbines, als:*
 - a. *dit noodzakelijk is voor de opgave van duurzame energieopwekking van wind; en mits*
 - b. *de landschappelijke inpassing conform de aanwezige gebiedskenmerken is verzekerd.*

Op grond van artikel 4.108 lid 2 van de verordening kan binnen de 'Zoekgebieden windenergie Noordoost-Twente' worden afgeweken van het verbod om windturbines op te richten in gebieden die zijn aangewezen als 'uitsluitingsgebied windturbines'.

¹ Identificatie Omgevingsloket: /akn/nl/act/pv23/2023/omgevingsverordening; Prov. Blad 2024, 776 of zie <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/prb-2024-776.html>.

In de artikelsgewijze toelichting bij artikel 4.108 van de Verordening staat dat deze bepaling binnen het Nationaal Landschap Noordoost-Twente de mogelijkheid biedt om van het absolute verbod op het plaatsen van windturbines af te wijken. Verder volgt uit de toelichting dat deze mogelijkheid alleen wordt geboden voor de gebieden aan de randen van het Nationaal Landschap die zijn aangewezen als 'zoekgebieden windenergie Noordoost-Twente'. Als voorwaarde geldt dat is aangetoond dat de plaatsing van windturbines noodzakelijk is om de opgave voor duurzame energieopwekking met wind te realiseren. Ook moet verzekerd zijn dat de windturbines goed in het landschap kunnen worden ingepast.

Afwijking van het verbod zoals neergelegd in artikel 4.108 lid 1 van de verordening is alleen mogelijk als wordt voldaan aan de voorwaarden zoals neergelegd in artikel 4.108 lid 2 van de verordening. Wanneer niet aan deze voorwaarden wordt voldaan, kunnen geen windturbines worden opgericht in gebieden die zijn aangewezen als 'uitsluitingsgebied windturbines'.

De in het windbeleid genoemde gebieden voor windturbines in Tubbergen liggen binnen de 'Zoekgebieden windenergie Noordoost-Twente'. Artikel 4.108 is dwingend geformuleerd voor de gemeente bij het vaststellen van een omgevingsplan of over het besluiten op een aanvraag om een zgn. buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Dat zou betekenen dat wij een verzoek tot het wijzigen van het omgevingsplan moeten afwijzen dan wel de aanvraag omgevingsvergunning om een zgn. buitenplanse omgevingsplanactiviteit moeten weigeren.

Dit zou alleen anders zijn als het initiatief voor 2 windturbines samen met een of meer andere aanvragen een cluster zou vormen van minimaal 3.

In het verleden is vanuit uw organisatie ambtelijk aangegeven dat 2 windturbines in Langeveen een 'cluster' zouden kunnen vormen met de nog twee te realiseren windparken in Duitsland op een afstand van ruim 2 kilometer. In dat kader merken wij het volgende op.

- Een provinciale verordening heeft territoriale werking, zodat het toepassingsbereik van de instructieregels niet verder reikt dan het grondgebied van de provincie Overijssel. Dat betekent dat een initiatief voor windturbines in de provincie Overijssel alleen in overeenstemming is met de verordening dan wel de voorgenomen wijziging daarop als er sprake is van minimaal 3 respectievelijk minimaal 4 windturbines.
- Het begrip 'cluster' is niet opgenomen in de begripsbepalingen van de verordening, evenmin in de ontwerp-verordening en ook niet in de begripsbepalingen van de Omgevingswet, het Omgevingsbesluit, het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (Bkl), het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl).² Dat betekent dat voor de uitleg van dit begrip moet worden aangesloten bij het normale spraakgebruik. Een 'cluster' is volgens de Dikke van Dale 'groep; complex/geheel'. Uit de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak volgt dat zonder een definitie voor 'cluster' bij het beoordelen of sprake is van een geclusterde opstelling van windturbines het betrokken bestuursorgaan beoordelingsruimte toekomt. Het bestuursorgaan moet dan een beoordeling maken aan de hand van het gebied en de feitelijke situatie ter plaatse.³ Daarbij spelen een rol de uniforme ruimtelijke uitstraling van de windturbines en de ligging ten opzichte van elkaar. Uit de jurisprudentie volgt dat bij een afstand van 600 en 1.180 meter tussen windturbines al geen sprake meer is van ruimtelijke samenhang.⁴ Gelet op

² In de artikelsgewijze toelichting bij de Omgevingsverordening staat met betrekking tot artikel 1.1 van de Omgevingsverordening het volgende: 'De begripsbepalingen zijn verzameld in een bijlage, waarnaar in artikel 1.1 wordt verwezen. Met de definities is waar mogelijk aangesloten bij de begripsbepalingen in de Omgevingswet en de bijbehorende uitvoeringsbesluiten. De begripsbepalingen uit de Omgevingswet zijn zondermeer van toepassing voor deze Omgevingsverordening, omdat de verordening te beschouwen is als een uitvoeringsregeling van de Omgevingswet. Voor de begripsbepalingen uit het Omgevingsbesluit (Ob), het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (Bkl), het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) geldt dat die van overeenkomstige toepassing worden verklaard. Voor een groot aantal van de begrippen die in de Omgevingsverordening worden gebruikt geldt dat wij de betekenis voldoende duidelijk achten gelet op het normale spraakgebruik. Voor deze begrippen wordt geen nadere definitie opgenomen.'

³ ABRS 28 juli 2021, ECLI:NL:RVS:2021:1681, r.o. 19.2.

⁴ ABRS 14 november 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BY3088 (geen cluster).

deze jurisprudentie en de feitelijke afstand van ruim 2 kilometer vormen de Duitse windparken geen cluster met de twee beoogde windturbines in het zoekgebied in Langeveen-Mander-Manderveen.⁵

Het principeverzoek

Het principeverzoek van Pure Energie ziet op 2 windturbines binnen het zoekgebied Langeveen. Binnen het werkingsgebied van de provinciale verordening zijn er geen andere windturbines waarmee het principeverzoek een cluster zou kunnen vormen waardoor het alsnog zou kunnen voldoen aan het aantal van minimaal 3 dat is opgenomen in de verordening. Gelet op het vorengaande zijn wij voornemens om het principeverzoek van Pure Energie af te wijzen, omdat het initiatief van 2 windturbines in strijd is met artikel 4.108 lid 2 van de verordening.

Hoe nu verder met het principeverzoek en een uit te schrijven tender?

Gelet op het gemeentelijk beleid is een clustering van minimaal 2 windturbines vanuit ruimtelijk oogpunt aanvaardbaar in het zoekgebied Langeveen-Mander-Manderveen. Dat betekent dat wij met u in overleg willen over het aanpassen van de verordening dan wel om toepassing van de hardheidsclausule in de verordening. Indien u hiertoe niet wenst over te gaan geven wij u in overweging om de overdracht van de bevoegdheid ongedaan te maken, omdat gelet op de betreffende instructieregels de gemeente op basis van de instructieregel de principa aanvraag moet weigeren. Wij hebben weliswaar nog niet de gehele toets gedaan van het principeverzoek maar aanpassing van de verordening of toepassing van de hardheidsclausule is een vereiste om überhaupt mee te kunnen werken.

Ten aanzien van een eventuele toepassing van de hardheidsclausule merken wij op dat deze appellabel is in de beroepsprocedure van het planologische besluit en dat wij met u nadere afspraken wensen te maken over het financiële risico waaraan de gemeente bloot wordt gesteld op het moment als het besluit tot toepassing van de hardheidsclausule vernietigd wordt.

Verder is van belang dat we om een overdracht van de bevoegdheid van het hele gebied op basis van het vastgestelde windbeleid hebben gevraagd en nu alleen een aanvraag hebben gekregen. Dit was niet de intentie van ons verzoek, omdat wij in overeenstemming met het windbeleid graag een tender hadden willen uitschrijven. Gelet op het feit dat GS het bevoegde gezag is, zou hierover dan ook afstemming moeten plaatsvinden.

Wij verzoeken u om overleg en afstemming over hoe nu verder.

Bouwverbod Traktaat van Meppen

Het Traktaat van Meppen is een verdrag uit 1824 tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Koninkrijk Hannover en regelt de Nederland Duitse grens. In het Traktaat staat dat het verboden is om binnen een zone van 377 meter van de Nederlands-Duitse landsgrens te bouwen. Dit verbod geldt voor beide zijden van de grens. Bouwen in de bebouwingsvrije zone is wel mogelijk volgens het Traktaat, maar alleen wanneer er, in het geval van de provincie Overijssel, toestemming is van Landkreis Grafschaft Bad Bentheim.

Het zoekgebied Langeveen-Mander-Manderveen ligt deels binnen deze bebouwingsvrije zone. Daarom is voor de gemeente het volgende van belang.

⁵ ABRS 18 juli 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2447 (wel een cluster); ABRS 22 juli 2020, ECLI:NL:RVS:2020:1769 (wel een cluster); ABRS 12 april 2023, ECLI:NL:RVS:2023:1446 (geen cluster).

De provincie heeft weliswaar in haar Provinciale Programma Energiestrategie opgenomen dit Traktaat niet van toepassing is bij windturbines, echter onder andere de Samtgemeinde Uelsen wil dit Traktaat wel voor windturbines van toepassing verklaren. De gemeente constateert dat er zowel in de provincie Overijssel als aan de Duitse zijde uiteenlopende interpretaties zijn over de uitleg van het Traktaat.

Wij willen voorkomen dat het bouwverbod bij de bouw van eventuele windmolens kan worden ingeroepen en verzoeken de provincie om toestemming te vragen bij Landkeis Graftschaft Bad Bentheim of om hierover afspraken te maken, zoals voor dat laatste bijvoorbeeld de provincie Groningen met Landkreis Emsland.⁶

Tot slot

U ziet dat er bij ons nog vele vragen en onduidelijkheden zijn omtrent de overdracht van het bevoegd gezag voor het principeverzoek van Pure Energie, maar ook dat wij garanties willen voor een eventuele overname van een aanvraag. We zouden daarom graag met u het een en ander bestuurlijk willen bespreken en afstemmen.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Tubbergen,
de secretaris,

de burgemeester,

ing. J.L.M. Scholten

drs. A.H. Postma

⁶ Zie bijvoorbeeld het besluit van de Provincie Groningen van 28 maart 2023, besluitpunt 7: 'GS stemmen in met de uitkomsten van de visie Nederlands Duits grenstraktaat. Het Grenstraktaat van Meppen is een verdrag uit 1824 tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Koninkrijk Hannover en regelt de Nederland Duitse grens. Om smokkel tegen te gaan is een bebouwingsvrije zone van 376 meter aan weerszijden van de grens ingesteld. Bouwen in de bebouwingsvrije zone is wel mogelijk volgens het grenstraktaat, maar alleen wanneer er, in het geval van de provincie Groningen, toestemming is van landkreis Emsland. Om in de toekomst gesprekken over ontwikkelen in de bebouwingsvrije zone soepeler te laten verlopen hebben de provincie Groningen en landkreis Emsland opdracht gegeven om een gezamenlijke visie te ontwikkelen over het omgaan met het bebouwingsverbod van het Meppener Grenstraktaat. Het resultaat van het project is dat er gebieden in de bebouwingsvrije zone zijn aangewezen waar beide landen niet bij voorbaat bepaalde ontwikkelingen willen uitsluiten. Verder zijn thema's zoals natuur, recreatie en toerisme in de grensregio onderzocht.'

Tekst inspraakreactie Statencommissie Overijssel d.d.
25/09/2024

Agendapunt: Vervolg inspraakbijeenkomst zon- en windbeleid

Inspreker: Wethouder Frank Niens, gemeente Tubbergen

Beste Statenleden van provincie Overijssel,

Mijn naam is Frank Niens, wethouder van de gemeente Tubbergen.

Graag vraag ik uw aandacht voor het volgende.

Onze gemeente heeft een **zienswijze** ingediend op de ontwerpversie van de Provinciale Omgevingsverordening. Deze zienswijze heeft betrekking op het feit dat de provincie de ruimtelijke kaders voor het realiseren van windenergie in onze gemeente **niet volgens onze gezamenlijke afspraken heeft doorvertaald**.

De gemeente en de provincie Overijssel zijn in de afgelopen jaren gezamenlijk opgetrokken om bij te dragen aan onze opgave in de energietransitie. Onze ambities zijn vastgesteld in de Regionale Energiestrategie Twente. Zoals afgesproken **draagt iedere gemeente** op die manier bij aan de doelen uit het landelijke Klimaatakkoord uit 2019.

Op 19 juli 2023 hebben Provinciale Staten besloten om **meer regie** te voeren op de ontwikkeling van windenergie. Enerzijds om de **doelen voor 2030** ook daadwerkelijk te halen. Anderzijds om **versnippering van windturbines** in deze provincie tegen te gaan. Ook is afgesproken dat de provincie rekening houdt met de uitgangspunten van de gemeenten, mits zij voor 31 december 2023 lokaal windbeleid hebben vastgesteld. Onze gemeenteraad heeft op **19 december 2023 ingestemd met ons lokale windbeleid**.

Wij vinden het begrijpelijk dat de provincie tussentijds ook beleid en uitgangspunten vaststelt en kunnen het ten zeerste waarderen dat de provincie openstond voor afspraken met de gemeenten over de programmering, waarbij de **opgave per gemeente** is vastgelegd. Ook hierin is nogmaals bekrachtigd dat de provincie rekening houdt met de uitgangspunten uit ons lokale windbeleid.

Op 18 januari 2024 heeft provincie Overijssel het Provinciale Programma Energiestrategie en het ontwerp Provinciale Omgevingsverordening ter inzage gelegd. Tot onze grote verbazing zijn hierin de zoekgebieden opgenomen voor windenergie in Noordoost Twente die **niet gelijk zijn aan de zoekgebieden** die zijn vastgesteld door onze gemeenteraad in december 2023. Terwijl wel afgesproken is dat de provincie rekening zou houden met het gemeentelijke windbeleid.

In het windbeleid van de gemeente is namelijk **een keuze** gemaakt voor gebieden waar windenergie te realiseren is. Als wij invulling aan **onze keuze** en in deze gebieden windenergie realiseren, dan kan de gemeente **voldoen aan de gestelde doelen** en jaarlijks 80 GWh duurzaam opwekken aan elektriciteit. De andere zoekgebieden heeft de gemeente geschrapt, omdat we **duidelijkheid aan de inwoners** willen geven waar wel of geen ontwikkeling van windenergie is toegestaan.

Voor het zoekgebied Langeveen – Manderveen heeft de gemeente de provincie gevraagd om het **bevoegd gezag over te dragen**. De provincie heeft vervolgens op 16 februari 2024 de projectaanvraag van Windpark Langeveen overgedragen. De gemeente heeft deze aanvraag getoetst aan het lokale beleid en de provinciale kaders. Uit zowel een **interne als een externe juridische toets van een advocatenkantoor** is gebleken dat de aanvraag niet voldoet aan de provinciale kaders en dat de ruimtelijke samenhang ontbreekt met de windturbines die in Duitsland zijn beoogd. Dit geldt voor de **vorm én de onderlinge afstanden** tussen de beoogde windparken.

Doordat deze aanvraag juridisch gezien, zeer waarschijnlijk zal stranden in een later stadium bij de Raad van State, hebben wij als gemeente besloten om dit risico niet te nemen. Wij vinden het ongepast om met de gelden van onze inwoners tijd, capaciteit en geld te investeren in een ontwikkeling, waarvan wij weten dat deze

procedure kwetsbaar is. Het gaat om **forse risico's en over grote geldbedragen**, die wij als gemeente niet kunnen en willen dragen.

Wij hebben de provincie gevraagd of zij ons **meer zekerheid** konden bieden voor wat betreft de ruimtelijke samenhang. De provincie is in de positie om dat te doen en kan de programmeringsafspraken doorvertalen in de ruimtelijke kaders. Wij betreuren het ten zeerste dat de provincie alle stappen met ons heeft kunnen zetten, alleen die laatste stap niet. Nu wordt **ruimtelijk gezien onvoldoende garantie** geboden om een initiatief zoals windpark Langeveen te laten voldoen aan nota bene de provinciale eisen. Op deze wijze kan de gemeente, maar ook de provincie niet voldoen aan de gemaakte afspraken.

Specifiek voor Langeveen zouden we in de omgevingsverordening een uitzondering willen zien voor een clustering van twee windturbines, conform het windbeleid dat door de gemeente is vastgesteld. Op deze locatie zijn niet meer dan twee turbines mogelijk en dit initiatief past daarom niet binnen de kaders van de concept Provinciale Omgevingsverordening waar een minimum van vier turbines wordt genoemd. De gemeente wil graag bijdragen aan de energietransitie en ruimte bieden voor het realiseren van deze twee windturbines. Hiervoor is een aanpassing in de omgevingsverordening noodzakelijk.

Ten aanzien van het Traktaat van Meppen, willen wij het volgende melden. Dit Traktaat regelt dat binnen 377 meter aan weerszijden van de landsgrens geen bouwwerken geplaatst mogen worden, behalve als de bevoegde gezagen in Duitsland en Nederland hier overeenstemming over hebben bereikt. De provincie Overijssel is bevoegd gezag en zou hierover met het Duitse bevoegd gezag, de Landkreis Grafschaft Bad Bentheim, een algemene afspraak moeten maken over de toepassing van het verdrag. Denk hierbij aan de afspraak die de provincie Groningen heeft gemaakt met Landkreis Emsland.¹ Omdat de provincie hierin niet haar verantwoordelijkheid neemt, wordt de gemeente Tubbergen geconfronteerd met de Duitse buurgemeente die deze turbines niet gerealiseerd wil zien binnen de zone van het Traktaat. Dit zet de verhouding tussen de buurgemeenten onder druk.

De gemeente is van mening dat zij binnen de kaders van het lokale windbeleid haar doelen voor de duurzame opwek van elektriciteit met 80 GWh per jaar kan realiseren. De gemeente wil dit nog altijd graag doen binnen de twee zoekgebieden uit het windbeleid. Deze zoekgebieden zijn tot stand gekomen na veel onderzoek en een zorgvuldig proces dat wij hebben doorlopen. De provincie heeft hiermee ingestemd in de programmeringsafspraken.

Beste provincie, neem nu ook de laatste stap en pas de kaders in de omgevingsverordening aan, zodat dit in lijn is met het lokale windbeleid. Wij zouden graag zien dat inwoners zoveel mogelijk zeggenschap hebben over ontwikkelingen in hun eigen buurt. Onze oproep is dan ook, beperk het aantal zoekgebieden in onze gemeente tot Langeveen – Manderveen en het energiegebied Almelo-Tubbergen-Twenterand. En zorg dat uw provinciale omgevingsverordening juridisch bestendig is tegen mogelijke bezwaren die beoordeeld worden door de Raad van State.

¹ Besluit Provincie Groningen van 28 maart 2023, besluitpunt 7: "GS stemmen in met de uitkomsten van de visie Nederlands Duits grenstraktaat. Het Grenstraktaat van Meppen is een verdrag uit 1824 tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Koninkrijk Hannover en regelt de Nederland Duitse grens. Om smokkel tegen te gaan is een bebouwingsvrije zone van 376 meter aan weerszijden van de grens ingesteld. Bouwen in de bebouwingsvrije zone is wel mogelijk volgens het grenstraktaat, maar alleen wanneer er, in het geval van de provincie Groningen, toestemming is van Landkreis Emsland. Om in de toekomst gesprekken over ontwikkelen in de bebouwingsvrije zone soepeler te laten verlopen hebben de provincie Groningen en Landkreis Emsland opdracht gegeven om een gezamenlijke visie te ontwikkelen over het omgaan met het bebouwingsverbod van het Meppener Grenstraktaat. Het resultaat van het project is dat er gebieden in de bebouwingsvrije zone zijn aangewezen waar beide landen niet bij voorbaat bepaalde ontwikkelingen willen uitsluiten. Verder zijn thema's zoals natuur, recreatie en toerisme in de grensregio onderzocht."

Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel
Postbus 10078
8000 GB Zwolle

Inlichtingen bij
Fysieke Leefomgeving
T.G.J. Snoeijink

Uw kenmerk

Zaaknummer
1164161

Onderwerp
Brief aan de provincie ter uitvoering van de motie 'Windbeleid gemeente Tubbergen'

Bijlagen: 4, waarvan 1 digitaal

Verzenddatum

Geachte Staten en College,

De raad van de gemeente Tubbergen heeft op 26 november jl. een motie aangenomen over het 'Windbeleid gemeente Tubbergen'. De motie is opgenomen als bijlage 1 en wij verzoeken u om kennis te nemen van de inhoud van deze motie.

Gelet op de inhoud van deze motie verzoeken wij u nadrukkelijk om de patstelling met betrekking tot de aanvraag windpark Langeveen vóór 1 april 2025 te doorbreken met eerbiediging van het windbeleid van de gemeente Tubbergen (bijlage 2).

De patstelling is ontstaan, omdat er geen medewerking kan worden verleend aan de aanvraag voor het windpark in Langeveen doordat het initiatief voor 2 windturbines in strijd is met artikel 4:108 lid 2 van uw provinciale verordening. Dit hebben we u meerdere keren aangeven, zoals in onze brief van 27 mei 2024 (bijlage 3) en met de inspraakreactie van wethouder Niens op 25 september 2024 bij de procedure over de vaststelling van uw omgevingsverordening (bijlage 4).

In onze brief van 27 mei 2024 (bijlage 3) hebben we u de opties gegeven om de patstelling te doorbreken ofwel een aanpassing van de omgevingsverordening of het toepassen van een hardheidsclausule. Waarbij wij in het laatste geval nadere afspraken wensen te maken over het financiële risico waaraan de gemeente wordt blootgesteld, omdat de toepassing van de hardheidsclausule pas wordt getoetst in een beroepsprocedure van het planologische besluit.

Voor het doorbreken van deze patstelling is derhalve actie nodig vanuit de provincie.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Tubbergen,
de secretaris,

de burgemeester,

ing. J.L.M. Scholten

drs. A.H. Postma

Bijlagen:

1. Motie Windbeleid gemeente Tubbergen
2. Windbeleid <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR715112/1>
3. Brief aan de provincie inzake overdracht bevoegdheid Pure Energie
4. Inspraakreactie 25 september 2024